

Vlaams
Parlement

ingediend op **898** (2016-2017) – Nr. 3
23 november 2016 (2016-2017)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002
tot vaststelling van de regels inzake de dotatie
en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds
en tot opheffing van het decreet van 13 december 2002
tot vaststelling van de regels inzake de dotatie
en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds

Documenten in het dossier:
898 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Verslag

verzendcode: BIN

AMENDEMENT Nr. 1

**voorgesteld door Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en
Bart Somers
na indiening van het verslag**

Artikel 1/1 (nieuw)

Een artikel 1/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 1/1. In hoofdstuk II, artikel 6, van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2015, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. Het Gemeentefonds wordt op grond van de volgende maatstaven onder de gemeenten verdeeld:

- 1° 40,9641% voor de bijzondere financiering van de centrumsteden en de kustgemeenten:*
 - a) 29,9168% volgens het aantal inwoners in de steden Antwerpen en Gent;*
 - b) 1,5956% voor de stad Brugge;*
 - c) 1,1167% voor de stad Leuven;*
 - d) 5,3433% volgens het aantal inwoners in de volgende steden: Turnhout, Roeselare, Genk, Oostende, Hasselt, Sint-Niklaas, Kortrijk, Mechelen en Aalst;*
 - e) 1,9945% volgens het aantal inwoners in de volgende steden: Aarschot, Deinze, Dendermonde, Diest, Eeklo, Geel, Halle, Herentals, Ieper, Knokke-Heist, Lier, Lokeren, Mol, Oudenaarde, Ronse, Sint-Truiden, Tielt, Tienen, Tongeren, Vilvoorde en Waregem;*
 - f) 0,9972% volgens het aantal inwoners in de gemeenten waarvan het grondgebied grenst aan de zee;*
- 2° 7,9778% voor de centrumfunctie:*
 - a) 3,9889% volgens de actieve bevolking, tewerkgesteld in de gemeente;*
 - b) 3,9889% volgens het aantal leerlingen en studenten dat onderwijs volgt op het grondgebied van de gemeente;*
- 3° 30,1163% voor de fiscale armoede:*
 - a) 18,9474% op de omgekeerde evenredigheid van de totale opbrengst van de personenbelasting van de inwoners in de gemeente, exclusief de aanvullende belasting op de personenbelasting;*
 - b) 11,1689% op de omgekeerde evenredigheid van het totale belastbare kadastrale inkomen op het grondgebied van de gemeente;*
- 4° 5,9834% voor open ruimten op basis van de oppervlakte bos, tuinen en parken, woeste gronden, gekadastreerde wateren, akkerland, grasland, recreatiegebieden en boomgaarden;*
- 5° 14,9584% voor sociale maatstaven:*
 - a) 0,9972% volgens het aantal personen met een voorkeursregeling in de ziekteverzekering, exclusief leefloners;*
 - b) 3,9889% volgens het aantal kortgeschoolde werkzoekenden met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag;*
 - c) 2,9917% volgens het gemiddelde aantal geboorten in een kansarm gezin over drie jaar;*
 - d) 2,9917% volgens het aantal sociale huurappartementen;*
 - e) 3,9889% volgens het gemiddelde aantal personen dat recht heeft op een leefloon over drie jaar."."*

VERANTWOORDING

Het criterium van de bijzondere financiering in het Gemeentefonds reserveert een bedrag per inwoner voor bijzondere groepen van gemeenten. De grootte van dat bedrag is in sterke mate afhankelijk van de groep waarin de gemeente zich bevindt. De bijzondere financiering van die gemeenten maakt op bepaalde wijze deel uit van de waardering van hun centrumfunctie. Deze steden en gemeenten hebben, omwille van hun centrumfunctie, belangrijke specifieke opdrachten die ook tot aanzienlijke bijkomende uitgaven aanleiding geven.

Meer bepaald wordt 40,8% van het huidige Gemeentefonds verdeeld als volgt (artikel 6, §1, 1°, van het decreet van 5 juli 2002):

- a) 30% volgens het aantal inwoners in de gemeenten met 200.000 inwoners of meer;
- b) 1,6% volgens het aantal inwoners van gemeenten tussen 100.000 en 200.000 inwoners;
- c) 6,2% volgens het aantal inwoners in de volgende steden: Turnhout, Roeselare, Genk, Oostende, Hasselt, Sint-Niklaas, Kortrijk, Mechelen, Aalst en Leuven;
- d) 2% volgens het aantal inwoners in de volgende steden: Aarschot, Deinze, Dendermonde, Diest, Eeklo, Geel, Halle, Herentals, Ieper, Knokke-Heist, Lier, Lokeren, Mol, Oudenaarde, Ronse, Sint-Truiden, Tielt, Tienen, Tongeren, Vilvoorde en Waregem;
- e) 1% volgens het aantal inwoners in de gemeenten waarvan het grondgebied grenst aan de zee.

Voor de steden en gemeenten in deze groepen betekent die bijzondere financiering in elk geval een belangrijke verhoging van hun aandeel en een substantieel deel van hun uiteindelijke aandeel in het Gemeentefonds. Het schrappen van of grote verschuivingen in deze bijzondere ondersteuning zou de financiële situatie van deze steden en gemeenten dan ook grondig ontwrichten.

De voorliggende bepaling heeft tot doel om alle steden en gemeenten die binnen het Gemeentefonds van een bijzondere financiering genieten, eenduidig onder te brengen in een welbepaalde categorie van het criterium van de bijzondere financiering, zodat duidelijkheid en rechtszekerheid ontstaat over het individuele aandeel van elk van de betrokken gemeenten in de bijzondere financiering en zodat de nodige waarborgen inzake financieringsplanning worden geboden. Onduidelijkheid inzake de middelen die voor het lokale beleid ter beschikking staan, zou namelijk niet getuigen van behoorlijk bestuur ten opzichte van de steden en gemeenten waarvan terecht wordt verwacht dat zij planmatig besturen en het financieel evenwicht in een meerjarig perspectief handhaven. Die verplichtingen zijn overigens bij decreet opgelegd.

In het huidige decreet worden vijf categorieën in de bijzondere financiering onderscheiden (artikel 6, §1, 1°, a) tot en met e)). In de categorieën c) en d) worden de daartoe behorende gemeenten nominatief opgesomd. Het gaat respectievelijk over de categorie van de centrumsteden (exclusief Brugge) en de categorie van de provinciale steden.

In het voorliggende voorstel wordt de nominatieve opsomming uitgebreid naar categorieën a) en b), die op dit ogenblik worden afgebakend door inwoneraantallen. De inwoneraantallen worden geschrapt en in beide categorieën worden de steden die daaronder ressorteren, nominatief vermeld. Het gaat om de steden Antwerpen en Gent in categorie a) (gemeenten met meer dan 200.000 inwoners) en om de stad Brugge in categorie b) (gemeenten met inwoneraantal tussen de 100.000 en 200.000).

De steden Antwerpen en Gent bevinden zich in een aparte groep omdat het de enige steden zijn in het Vlaamse Gewest die als grootstad kunnen worden getypeerd. Beide hebben een zeehaven. Deze steden werden in een afzonderlijke groep ingedeeld vanwege hun bijzondere situatie op financieel en administratief vlak. Zij hebben ten opzichte van andere steden en gemeenten een grote bevolking en vormen aantrekkingspolen op industrieel en maatschappelijk vlak.

In de groep van gemeenten tussen 100.000 en 200.000 inwoners (categorie b) bevindt zich op dit ogenblik slechts 1 gemeente, met name Brugge. Brugge ontleent die bijzondere status aan een gelijkaardige redenering als Antwerpen en Gent. Brugge is een grote centrumstad met een zeehaven en werd daarom in het huidige Gemeentefonds, op basis van zijn inwoneraantal én zeehaven, in een aparte categorie ondergebracht (zie memorie van toelichting bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-02, nr. 1148/1, p. 18)).

Daarnaast creëert het voorliggende voorstel een nieuwe categorie in de bijzondere financiering (nieuwe categorie c)), waarin alleen de stad Leuven zich bevindt (de huidige categorieën c), d) en e) worden respectievelijk d), e) en f)). Het inwoneraantal van de stad Leuven vertoont namelijk sinds 2003, het jaar van de inwerkingtreding van het huidige Gemeentefonds, een continu stijgende trend, die uitstijgt boven die van de bevolkingsprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Daardoor is het niet onrealistisch dat Leuven in de loop van 2017 de kaap van de 100.000 inwoners overschrijdt. Dat zou betekenen dat Leuven samen met Brugge terechtkomt in categorie b) van de bijzondere financiering én ook deel blijft uitmaken van categorie c) van de centrumsteden, die in die categorie nominatief staan opgesomd (met uitzondering van Brugge). Dat zou voor gevolg hebben dat de cen-

trumstad Leuven onevenredig meer middelen uit het Gemeentefonds zou ontvangen terwijl Brugge als centrumstad onevenredig zwaar zou moeten inboeten op haar aandeel in het Gemeentefonds (ongeveer een kwart van haar volledige aandeel). Dat zou een grondige ontwrichting van de financiële situatie van de stad Brugge met zich meebrengen. Om enerzijds de continuïteit van de ontvangsten uit het Gemeentefonds voor de stad Brugge te waarborgen en het aspect zeehaven verder te honoreren en om anderzijds ook het sterk stijgende inwonersaantal van de stad Leuven te kunnen valideren, wordt voorgesteld om Leuven te schrappen uit de categorie van de centrumsteden (huidige categorie c)) en voor Leuven een nieuwe categorie te creëren (nieuwe categorie c), zodat Leuven niet in rechtstreekse concurrentie met Brugge moet treden.

Het aandeel dat in het voorliggende voorstel aan de stad Leuven in het kader van de bijzondere financiering wordt toegekend, wordt verkregen door:

- vooreerst het aandeel van Leuven in de huidige categorie c) van de centrumsteden over te hevelen naar categorie b) waarin Brugge zich bevindt (20.244.421,91 euro, op basis van de dotatie en verdeelsleutels voor 2016 en 100.000 inwoners voor Leuven);
- vervolgens het totale bedrag van categorie b) (58.722.197,91 euro = 20.244.421,91 euro voor Leuven + 38.477.776 euro voor Brugge) te verdelen over de steden Brugge en Leuven, naargelang hun inwoneraantal. Daarbij wordt uitgegaan van het effectieve inwoneraantal van de stad Brugge op 1 januari 2016 en een hypothetisch inwoneraantal van de stad Leuven van 100.000.

De stad Leuven zou in dat geval een bedrag van 26.930.240,77 euro verwerven, Brugge een bedrag van 31.791.957,14 euro.

Het zo verkregen bedrag voor de stad Leuven (26.930.240,77 euro) is het bedrag dat aan de nieuwe categorie c) van de bijzondere financiering wordt toegekend. De winst die voor de stad Leuven op die manier ontstaat, namelijk het verschil tussen het op bovenstaande wijze berekende bedrag voor Leuven (26.930.240,77 euro) en het bedrag dat Leuven, op basis van 100.000 inwoners, zou krijgen wanneer het enkel zou delen in de huidige categorie c) (20.244.421,91 euro), wordt toegevoegd aan de dotatie van het Gemeentefonds. Het betreft een bedrag van 6.685.818,86 euro (26.930.240,77 euro – 20.244.421,91 euro) dat extra moet worden toegevoegd aan de dotatie.

Daarnaast leidt een toevoeging van middelen aan de dotatie van het Gemeentefonds en de toewijzing van die additionele middelen aan een nieuwe categorie van de bijzondere financiering onvermijdelijk ook tot een lichte aanpassing van de wegingspercentages van alle verdelingscriteria van het Gemeentefonds. Door de toevoeging aan de dotatie van het bedrag dat nodig is om te voorzien in de bijkomende financiering van de stad Leuven, lijdt echter geen enkele gemeente verlies.

Dit nieuwe artikel 1/1 treedt evenwel slechts in werking vanaf het jaar dat de stad Leuven effectief de kaap van de 100.000 inwoners overschrijdt. De cijfers over de inwoneraantallen worden ingewonnen bij de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI, het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS)). Wanneer bijvoorbeeld uit de cijfers van ADSEI zou blijken dat Leuven op 1 januari 2018 100.000 inwoners of meer zou hebben (cijfers die in het Belgisch Staatsblad normaal rond de zomermaanden van 2018 zouden worden gepubliceerd), dan zullen in de loop van het begrotingsjaar 2018 voorschotten worden uitgekeerd die gebaseerd zijn op de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor 2017 en de huidige verdeelsleutels, maar dan zal begin 2019, wanneer de definitieve verdeling voor 2018 wordt gemaakt, Leuven een saldo krijgen, dat gebaseerd is op de verdeling in het voorliggende voorstel.

AMENDEMENT Nr. 2

**voorgesteld door Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en
Bart Somers
na indiening van het verslag**

Artikel 2

Op de eerste en tweede regel de zinsnede "In het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds" **vervangen door de woorden** "In hetzelfde decreet".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 1.

AMENDEMENT Nr. 3

**voorgesteld door Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en
Bart Somers
na indiening van het verslag**

Artikel 9

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 9. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2017, met uitzondering van artikel 1/1 dat in werking treedt vanaf het ogenblik dat de stad Leuven 100.000 inwoners of meer telt."

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 1.

